

Asia: VN/19961/2023

Suomen yhdenntetyn energia- ja ilmastosuunnitelman (NECP) päivitys

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Tutkimuslaitos, yliopisto tai korkeakoulu

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (NECP luku 2.1.1 ja 3.1.1)

-

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä ja nielujen kasvattamisesta koskien

CCS-teknologian (erityisesti DACCS, mutta myös BECCS) rooliin osana kansallista ilmastopolitiikan suunnittelua tulee suhtautua varovaisesti. Todennäköisesti CCS-teknologian kehitys ja ylösskaalaus ovat riippuvaisia vetytalouden kehittymisestä. Vetytalouden arvoketjut ovat vasta muodostumassa sekä globaalisti että Suomessa, eikä sen ilmasto- ja energiapoliittisesta roolista, mittakaavasta tai aikajänteestä voida siksi vielä esittää tarkkoja arvioita.

Uudistetun LULUCF-asetuksen mukaan jäsenvaltiolta edellytetään sisällyttävän NECP:iin meneillään olevat tai suunnitellut erityiset toimenpiteet, joilla varmistetaan tarvittaessa kaikkien maanielujen ja -varastojen ylläpito tai lisääminen ja vähennetään maan alttiutta luonnonhäiriöille, jotta jäsenvaltiolla olisi oikeus käyttää artikkelissa 13b säädettyä maankäyttömekanismia kaudella 2026–2030. Toimenpiteitä, joilla vähennetään maan alttiutta luonnonhäiriöille ei raportissa oikeastaan käsitellä.

2) Uusiutuvan energian edistäminen (NECP luku 2.1.2 ja 3.1.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

Sivu 42, tekstissä olisi hyvä mainita täsmällisemmin metsähakkeen raaka-ainejakauma. Vuonna 2022 raaka-ainejakauma: 70 % pieni-läpimittainen runkopuu, 27% hakkuutähteet ja vain 3 % kannot.

Samalla sivulla hieman epäselvä lause. "LULUCF accounting in the 2021–2030 period is based on IPCC guidelines, respectively assuming instant oxidation of harvest residues." Metsiin jätettävien hakkuutähteiden hiili vapautuu hitaasti pidemmän ajan kuluessa, energiantuotantoon käytettynä puolestaan nopeasti. Kaikki hakkuutähteet eivät ohjaudu energiantuotantoon vaan osa jää metsiin. Voisi täsmentää mistä hakkuutähteistä on kyse.

kpl 3.1.2 otsikointi on sekaisin (s. 83).

3) Energiatehokkuuden edistäminen (NECP luku 2.2 ja 3.2)

-

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

-

4) Energiaturvallisuus (NECP luku 2.3 ja 3.3)

-

Avoin vastaus energiaturvallisuutta koskien

Energiaturvallisuuden näkökulmasta on kiinnitettävä huomiota sähköverkon kattavuuteen, kapasiteettiin ja huoltovarmuuteen koko maassa.

5) Energian sisämarkkinat (NECP luku 2.4 ja 3.4)

-

Avoin vastaus energian sisämarkkinoita koskien

-

6) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (NECP luku 2.5 ja 3.5)

-

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

-

Avoin vastaus muita kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman osia koskien. Mikäli mahdollista, kerro vastauksessasi mitä suunnitelman lukua vastauksesi koskee

Yleisesti ottaen toivoisi, että suunnitelmassa tuotaisiin selkeämmin esille, mitä politiikkatoimenpiteitä WEM-uraan on PEIKKO-mallinnuksessa sisällytetty. Näkemättä skenaarion taustaraporttia ei ole mahdollista arvioida vaadittavien lisätoimien mittakaavaa. Lisätoimien tarve on selkeästi suurin sekä volyymiltaan että kiireellisyydeltään LULUCF-sektorilla, mutta myös ESR-sektorin päästötavoitteet näyttävät edelleen hyvin epätodennäköisiltä. Liikenteen puolitettu jakeluväline vuosina 2022–2024, LULUCF-jouston epätodennäköisyys ja maatalouden päästövähennysten toteutumattomuus luovat todennäköisesti merkittävän lisätoimien tarpeen taakanjakosektorille.

Taulukossa 1 esitetään suunnitelman päämäärät. LULUCF-sektorin osalta esitetään tavoite, että kokonaispäästöt ei ylitä kokonaispoistumia kausilla 2021-2025 ja 2026-2030. Kauden 2026-2030 tavoite pitäisi päivittää niin, että se on linjassa uudistetun LULUCF-asetuksen kanssa, eli päästöjen vähennys / poistumien lisäys 2,889 miljoonalla hiilidioksidiekvivalenttitonilla (kuten on esitetty luvussa 2.1.1).

Silfver Tarja
Luonnonvarakeskus